

Kjak

Niels Midjord

Havnin kann ikki kappast við metropolarnar

Royndi í mínum lesarabrøvi 12. juli at vísa á, at treytin fyri, at einum livandi og fjølbroyttum føroyskum samfelagi skal vera lív laga, er, at javnvág er millum miðstaðarøkið og útjaðaran, og so at bygdirnar og høvuðsstaðurin eru so mikið tengd hvørt at øðrum, at um annar parturin doyrt út, so doyrt hin eisini.

Tað er hugaligt at fáa reaktiónir uppá tað, ein ber fram, og 14. juli hevði Heðin Mortensen borgarstjóri eina viðmerking til mítt lesarabrev. Skal ikki siga so nógv til hana uttan til tað síðsta, sum hann skrivar, um kanningin millum ung lesandi uttanlands, sum hann vil taka til eftirtektar, og skapa tær røttu umstøðurnar í høvuðsstaðarøkinum soleiðis, at 70-80 % av lesandi føroyingum uttanlands koma heim aftur at búgva.

Satt at siga, so trúgvi eg einki uppá slíkar kanningar. Tað er rætt, at Havnin kann bjóða teimum lesandi uttanlands væl fleiri tilboð, enn bygdirnar, men í mun til tað, sum teir stóru býirnir hava at bjóða, eru tilboðini hjá Havnini bert ein viðfáningur. Um Havnin ætlar at kappast við stórbýrnar uppá teirra premissur, so er hon dømd til at tapa uppá forhend, tí tú kanst ikki konkurrera við hinar

metropolarnar, uttan so at tú sjálvur ert ein metropolur.

Tey ungu útbúna fólkin, sum eru farin, eru farin; tað gert einki við tað. Tað, sum vit kunnu gera nakað við, er at ávirka tey, áðrenn tey fara avstað: At geva børnunum og teimum ungu so góðan uppvøkstur, sum vit megna, og læra tey at vera góð við tað, sum vit hava og at síggja stórt í tí, soleiðis at tey hava nakað at leingjast eftir, tá ið tey eru farin heiman ífrá at søkja sær útbúgving.

Ilt er at siga, hvat “tað góða lívið” er, men sambart National Geographic hava vit eitt tað vakrasta umhvørvið í heiminum at liva tað í, og vit hava eina serstaka og livandi mentan, sum er verd at vitja. Tað er hetta, sum er okkara stóði og grundarlag, sum vit hava fingið at røkja og hjúkla um og verja og styrkja og menna og byggja víðari á.

Áðrenn bilarnir og maskinurnar komu og gjørdum umhvørvið vandamikið, høvdu børnini størri frælsi til sjálvi at fara út at kanna náttúruna og leggja hana undir seg, soleiðis sum t.d. William Heinesen, Jens Pauli Heinesen og Heðin Brú siga frá í sínum skaldskapi. Hetta mista Paradisið kunnu vit fáa aftur við at álaggja

barnagørðum og skúlum at fara meira út í náttúruna við børnunum, og at nýta hana meir í undirvísingini. Eitt átak, sum kanska er lættari á bygd, har hagin, áin, fjøran og sjógvurin, hvørt við sínum undirverkum og lívi og vøkstri, eru nærri við. Børnini skulu fara út í náttúruna ikki bara við rekreatión fyri eyga, men tí at náttúran eisini er okkara tilfangi, sum vit skulu liva av og við. Tess betur tú kennir náttúruna, tess betur ert tú tí førur fyri at liva her og troysta teir mógulleikar, sum náttúran goymir.

Og so eiga vit at bera so í bandi, at okkara pisur ikki so ungar noyðast av landinum at søkja sær útbúgving. Her kann Havnin gera nakað, sum rættuliga munar: nevniliga at byggja ein lærdan háskúla til útbúgving og gransking í heimligum jørðildi. Í so máta er ørgrynna at triva í. Onkur hevur nevnt ílegugransking, onkur annar biotøkni. Og so er tað grøn orka. Sambart Jarðfangi er so mikið nógv orka í sjóvarfallsstreyminum um Føroyar, at um vit kunnu temja hana, so er hon ikki einans nóg mikið til alla orkunýtslu í landinum, men so kann grøn orka gerast okkara størsta útflutningsvøra, og tað er nakað at seta í knappholið!

Orsøkin til, at so lítið verður gjørt við at granska í sjóvarfallsorku uttanlands, er, at av tí at sjóvarfallið alla tíðina skiftir ímillum streym og kyrrindi, mást tú hava onkra battarískipan afturat, fyri at fáa javnan streym burturúr, og hetta ger, at tað er trupult at fáa tað at svara seg figgarliga.

Men tú kanst bara við at hyggja at streymtalvuni aftast í blaðnum vissa teg um, at hjá okkum er ein slík battarískipan óneyðug. T. d. eru 3 tímar ímillum vestfalls-kyrrindi í Vestmannasundi og í Skopunarfirði. Tað merkir, at tá ið tað eru kyrrindi í Vestmannasundi, er harasti streymur í Skopunarfirði og øvugt. Um tú tí leggur eitt orkuverk í Vestmannasund og eitt í Skopunarfjørð, so fært tú javnan streym burtur úr báðum tilsamans.

Veit ikki um nakað anna stað, har viðurskiftini til at gagnnýta sjóvarfallsorku eru so lagalig sum hjá okkum. Er tað ikki upplagt, at vit tí sjálvi menna tøkni til at gagnnýta hann og heysta fruktirnar av hesum, eins og íslendingar hava gjørt við sín jarðhita? Tí hvør veit meira um havið enn vit, sum búgva mitt úti í havinum? Og hetta er størri en oljan.

Frá Fjarðastevnuni

Vit vilja takka øllum, sum hava hjálpt og stuðlað okkum so væl síðsta vikuskiftið.

Ein stór tækk til kommununa.

StíF og Strálan

RUNAVÍKAR
KOMMUNA

Runavíkar kommuna og Kunningarstovan

Kommunuskrivstovan

Er stongd vegna summerferiu
í tíðarskeiðnum 25/7 - 12/8 2011

Kunningarstovan

Er opin sum vanligt mánadag
– fríggjadag kl. 9.00 - 16.00

Tey sum hava átrokandi ørindi til kommunu meðan skrivstovan er stongd, kunnu seta seg í samband við Kunningarstovuna

Runavíkar kommuna og

Kunningarstovan

Magnus Rasmussen

borgarstjóri

Runavíkar kommuna

Kommunusamanleggingar

Seinastu árin hevur hetta mál fyllt nógv í løgtingi, í kommunum og í fjølmiðlum. Nógv tíð og nógv orka er brúkt og verður eisini brúkt í hesum døgum, men mær kemur fyri, at fólk eru farin at troystast, tí hetta tekur ongan enda

Serliga eru tað tær ymisku og ofta mótstriðandi fráboðanirnar frá landspolitíkarunum, sum ørkymla og sum nú fáa fólk av álvara at troystast.

Eingin loyna skal verða, at

Runavíkar kommuna stendur aftanfyrir tær fráboðanir, sum eru komnar frá KSF. Serliga er tað Klaksvíksskjalið, sum greitt boðar frá, hvar vit standa í hesum máli. Í Klaksvíksskjalinum verður greitt boðað frá: Tíðarætlan, bygnaði, figging, málsøki, avgerðarrætti og tilgongd fyri kommunusamanleggingum. Eg fari ikki at útgreina Klaksvíksskjalið, tí tað talar fyri seg sjálvt, men eg fari at viðgera tvinni viðurskifti í sambandi við kommunusamanlegg-

ingar, sum vit hava hoyrt seinastu dagarnar, og sum eg ikki kann taka undir við.

Tað fyrra er, at í grein §6, stk. 4 í lógaruppskotinum til **broytingar í løgtingslóg um sjálvbodnar kommunusamanleggingar og kommunal samstørv í sambandi við lógarbundnar uppgávur** stendur: *Fuglafjarðar- og Eystur kommuna hava, um tær sjálvboðið hava avtalað at leggja saman, áðrenn freistin í stk. 1 er farin, valfrælsi, hvørt tær saman verða*

verandi sjálvstøðug kommuna, ella skulu verða partur av eind 2 í § 2, stk., nr. 2.

Við øðrum orðum, so verða tað Fuglafjarðar- og Eystur kommuna, sum koma at gera av, hvørt Eysturoyggin verður ein ella tvær kommunur. Tað kann ikki vera rætt, at hinar kommunurnar, sum nevndar verða í §2, eind 2, t.e. Sjóvar-, Nes- og Runavíkar kommuna ikki verða tiknar við í hesi stóru avgerð. Tað er púra sjálvsagt, at allar hesar fimm komm-

unurnar eiga at sleppa at siga sína hugsan um hetta – alt annað er púra burturvið.

Tað seinna er, at røddir, serliga í Norðuroyggjum, eru nú frammi um, at Fuglafjarðar- og Eystur kommuna eiga at leggja saman við Norðuroyggjum. Hetta kann undir onum umstøðum góðtakast. Runavíkar kommuna sær, í fyrsta lagi, Skálafjørðin sum eina náttúrliga kommunueind og í øðrum lagi alla Eysturoynna. Eysturoyggin er ein náttúrlig

geografisk eind og harafturat hoyrir økið frá Skipanesi og til Skálafirðar til Eysturkommunu. At partur av Skálafjørðinum skal leggjast til Norðuroyggjar, ber snøgt sagt ikki til og verður heldur ikki góðtikið av okkum.

Spennandi verður hjá okkum kommunalpolitíkarum at fylgja við, hvussu leikur fer, tá tingið kemur saman á Ólavsøku og lógaruppskotið um kommunala umskipan verður lagt fram og viðgjørt.

Lesið Sosialin -so eru tit við!